

Збірник «Навчальні програми з позашкільної освіти.
Науково-технічний напрям. (Випуск 5)»
(Загальна редакція Г. А. Шкури, Т. В. Биковського)

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО НАПРЯМУ

«ОРИГАМІ»

Початковий, основний і вищий рівні, 5 років навчання

(«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»,
лист МОН від 07.10.2019 № 1/11-8872)

Автори: Л. А. Осадчук, В. Г. Корнієнко

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Оригамі – це сучасний феномен мистецтва, що уособлює в собі використання художніх прийомів та логіку розвитку просторових видів мистецтва та містить у собі величезний творчий потенціал щодо використання його в різних галузях діяльності людини: конструюванні, архітектурі, дизайні, математиці, медицині.

Актуальність даної навчальної програми пов'язана з оновленням структури, постановкою очікуваних результатів, а також використання сучасних методів викладання навчального матеріалу.

Пропонована програма побудована на основі особистісно-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного підходів, в основу програми покладено «Навчальну програму з оригамі», яка опублікована в збірнику «Навчальні програми з позашкільної освіти науково-технічного напрямку / за ред. Биковського Т. В., Шкури Г. А. – К.: УДЦПО, 2014. – В. 1».

Навчальна програма реалізується у гуртках, секціях, творчих об'єднаннях клубах оригамі закладів позашкільної освіти науково-технічного напрямку художньо-технічного профілю та спрямована на дітей віком від 6 до 16 років.

Метою навчальної програми є набуття компетентностей особистості засобами оригамі.

Основні завдання полягають у набутті таких компетентностей:

пізнавальної, яка передбачає оволодіння початковими технічними і технологічними знаннями, основами графічної грамоти; ознайомлення з історією оригамі; властивостями паперу, різноманіттям технік складання паперу; оволодіння поняттями, знаннями з моделювання та конструювання з паперу;

практичної, яка передбачає формування елементарних техніко-технологічних умінь та навичок роботи з папером; графічної грамотності; роботи з матеріалами та інструментами, виготовлення моделей і художніх виробів у техніках оригамі;

творчої, яка спрямована на набуття досвіду власної творчої діяльності; розв'язання творчих завдань, здатності проявляти творчу ініціативу; формування

вмінь самостійного виготовлення різноманітних моделей і художніх виробів у техніках оригамі; розвиток конструкторських, винахідницьких, творчих здібностей, системного, просторового і логічного мислення, уяви, фантазії; сприяння визначенню індивідуального стилю роботи;

соціальної, яка спрямована на розвиток трудової культури, досягнення високого рівня освіченості і вихованості; формування кращих особистісних рис (відповідальність, чесність, працелюбність, самостійність тощо), ціннісного ставлення до себе та інших, вміння працювати в колективі; шанобливого ставлення до надбань духовних та матеріальних цінностей світової та вітчизняної культур; формування громадянської поведінки, патріотизму, любові до України.

Програма передбачає навчання вихованців у групах початкового, основного та вищого рівнів та передбачає 5 років навчання.

На опрацювання навчального матеріалу відводиться така кількість годин: початковий рівень (1 рік навчання) – 144 год. (4 год./тиждень), (діти віком 6-9 років);

основний рівень (2 роки навчання): 1-й рік – 216 год. (6 год./тиждень), (діти віком 8-11 років), 2-й рік – 216 год. (6 год./тиждень), (діти віком 10-13 років);

вищий рівень (2 роки навчання): 1-й рік – 216 год. (6 год./тиждень), (діти віком 12-15 років), 2-й рік – 216 год. (6 год./тиждень), (діти віком 13-16 років).

Впродовж першого року навчання вихованці ознайомлюються з історією винаходу паперу, його властивостями, основними етапами розвитку традиційного оригамі в Японії. Вивчають прості базові форми та моделі на їхній основі, опановують елементарні геометричні поняття. Матеріал подається у формі казок і легенд із застосуванням пальчикового лялькового театру.

Програма основного рівня передбачає ознайомлення з історією оригамі, видами традиційного японського паперу та сучасними матеріалами для оригамі. На цьому рівні вивчаються різні сучасні техніки оригамі: модульна, кірікомі-оригамі, «З-Д» оригамі, техніка гофрування.

На вищому рівні вивчають сучасні тенденції оригамі на прикладі робіт видатних майстрів світу. Перевага надається конструюванню моделей високого рівня складності як у класичній, так і в сучасних техніках, у техніці трансформації площини та і зпросторового складання.

На заняттях застосовуються методи навчання: пояснювально-ілюстративні (розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація); репродуктивні (відтворювальні); проблемно-пошукові (проблемне викладання матеріалу). Перевага надається інтерактивним та ігровим методам (сюжетно-рольові ігри, ігри-змагання та ігри-конкурси, елементи пантоміми, ляльковий театр оригамі тощо).

Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові заняття, захист творчої роботи, участь в конкурсах, змаганнях тощо.

Навчання у гуртку не потребує спеціальної підготовки та знань. Навчальний матеріал програми адаптований до занять з вихованцями різного рівня підготовленості.

Програма є орієнтовною. За необхідності керівник гуртка може внести до програми зміни, які не повинні впливати на загальний зміст навчальної програми та кількість навчальних годин. Незмінними мають залишатися мета, завдання і прогнозований результат освітньої діяльності.

Початковий рівень НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Теми	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	2	4
2.	Історія мистецтва оригамі. Види та властивості паперу	2	2	4
3.	Основи оригамі	2	4	6
4.	Театр на долоні	4	16	20
5.	Техніки складання оригамі	2	16	18
6.	Новорічні сувеніри та ялинкові прикраси	6	6	12
7.	Поняття геометрії засобами оригамі	2	8	10
8.	Прикладні моделі оригамі	2	16	18
9.	Моделі птахів та звірів	2	10	12
10.	Свято оригамі	2	28	30
11.	Конкурси, свята, виставки, екскурсії	-	8	8
12.	Підсумок	2	-	2
Разом:		28	116	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (4 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Правила поведінки в колективі. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації робочого місця. Організаційні питання. Правила безпеки життєдіяльності. Дотримання правил техніки безпеки.

Практична частина. Демонстрація рухомих моделей («Ворона», «Жабка», «Катапульта» тощо) та ігри з ними.

2. Історія мистецтва оригамі. Види та властивості паперу (4 год.)

Теоретична частина. Легенда про богиню Аматарасу та паперові фігурки. Казки оригамі.

Винахід паперу та перші вироби з нього. Традиційні та сучасні моделі з різних видів паперу.

Види та властивості паперу, що відрізняється за фактурою: глянцева, матова, тонка, картон, вологостійка, цупка, м'яка. Особливості моделей з різних видів паперу.

Практична частина. Досліди з вивчення властивостей різних видів паперу (складання навпіл, зминання, розірвання тощо): кольорового паперу, кальки, картону, паперової серветки тощо. Досліди з намокання паперу на прикладі паперової квітки, що «розпускається» у воді.

Вивчення казки оригамі («Казка про матроську тільняшку» тощо).
Складання простих фігур із кольорового паперу.

3. Основи оригамі (6 год.)

Теоретична частина. Основні лінії: «долина» та «гора». Прийоми складання: «зігнути до себе», «відігнути від себе», «зігнути навпіл» (трикутником і прямокутником), «відкрити кишеню», «розплющити».

Базові форми (б/ф): «Трикутник», «Двері», «Будинок», «Повітряний змії».

Практична частина. Складання фігур: жабка, квіти, листя, собачка, кішка, зайчик (б/ф «Трикутник»); порося (б/ф «Двері»); пілотка; лисичка, що розмовляє (б/ф «Двері»); качка, зайчик, півень (б/ф «Повітряний змії») тощо.

Виготовлення аплікацій та сюжетних композицій зі зроблених фігур: «Подорож до країни оригамі», «На фермі», «На озері» тощо.

4. Театр на долоні (20 год.)

Теоретична частина. Пальчиковий театр та пальчикові ігри. Пальчикові ляльки та декорації оригамі.

Прості рухомі іграшки виготовлені на основі б/ф «Трикутник» і «Повітряний змії».

Практична частина. Складання рухомих іграшок з б/ф «Трикутник» і «Повітряний змії»: жабка, пташка, що клює, пташка, що махає крилами, ворона, зозуленька, вуж, порося. Рольові ігри з ними.

Складання пальчикових ляльок оригамі: вовк, заєць, порося, мишка, лисичка, гусак, їжачок, дідусь, бабуся, онука.

Пальчикові ігри «Мишенята», «Є у мене 10 пальців» тощо.

Складання декорацій оригамі: будинок із трубою, будинок із верандою, квіти, дерева. Розігрування сцен із пальчиковими ляльками оригамі за мотивами казок: «Лисиця і Заєць», «Ріпка», «Рукавичка» тощо.

5. Техніки складання оригамі (18 год.)

Теоретична частина. Традиційне оригамі на основі класичних базових форм. Нетрадиційні техніки складання. Кірікомі-оригамі (з використанням надрізів). Модульне (гетеромодульне та гомомодульне) оригамі, техніка складання з плоских модулів.

Українські витинанки. Кірікомі-оригамі та порівняння їх з витинанками.

Практична частина. Виготовлення фігур: із двох і більше квадратів (кінь, корова, ведмідь, гном тощо); у техніці гомомодульного оригамі (орнаменти, квіти, фігури людей і тварин тощо); у техніці гетеромодульного оригамі (лис, білочка, дівчина, дід, баба, ялинка, куц тощо); у техніці кірікомі-оригамі (заєць, гном, чарівний птах тощо).

Створення сюжетних композицій та аплікацій за темами казок.

Виготовлення виробів із використанням надрізів: сніжинок, серветок, зірочок, простих витинанок, гірлянд, орнаментів тощо.

6. Новорічні сувеніри та ялинкові прикраси (12 год.)

Теоретична частина. Атрибутика святкування Нового року в Японії. Традиційні листівки в техніці кірікомі-оригамі. Ялинкові прикраси, прості шапочки-маски.

Практична частина. Виготовлення ялинок із модулів (б/ф «Трикутник»). Виготовлення аплікацій «Новорічні прикраси» (в техніці гетеромодульного оригамі). Складання моделей: чобіт для подарунків, шапочка, ковпачок феї, корона (з одного квадрата); маски-шапочки мишки, зайця, kota (з кількох квадратів); виготовлення сніжинок, ліхтариків, зірочок, ялинкових гірлянд (в техніці кірікомі-оригамі). Складання власних моделей-прикрас на ялинку.

7. Поняття геометрії засобами оригамі (10 год.)

Теоретична частина. Геометричні фігури. Поняття про сторону та кут квадрата, середину кола. Прийоми поділу навпіл сторони і кута за допомогою згинів, без застосування вимірювань лінійкою. Прийоми знаходження середини круга. Моделі з кола. Прийоми складання коробочки.

Практична частина. Вправи на набуття навичок складання: квадрата з прямокутника; рівностороннього трикутника з квадрата; шестикутної зірочки з рівностороннього трикутника; коробочки з прямокутника. Складання шестикутника з квадрата та складання з нього сніжинки (без надрізування). Складання моделей з кола: віслючок, діти (гетеромодульне оригамі).

8. Прикладні моделі оригамі (18 год.)

Теоретична частина. Традиційні паперові речі в Японії: парасольки, віяла, одяг, стіни традиційних будинків тощо.

«Корисні» речі, виготовлені в техніці оригамі: коробочки, вазочки, капелюшки, гаманці тощо.

Практична частина. Складання моделей: гаманець, скляночка, капелюх від сонця, пілотка, шапочка Червоної Шапочки тощо.

9. Моделі птахів та звірів (12 год.)

Теоретична частина. Техніка складання моделей птахів та звірів у класичному, модульному та кірікомі-оригамі.

Приєм складання «вигнути назовні».

Практична частина. Складання фігур птахів та звірів з б/ф «Повітряний змії» та «Двері» в класичному та кірікомі-оригамі. Складання моделей: лебідь (2 варіанти), гусак, качка, кенгуру, слон, віслюк, заєць, жирафа, мишка. Виготовлення сюжетної композиції «У зоопарку».

10. Свято оригамі (30 год.)

Теоретична частина. Ігри, конкурси, казки оригамі. Лялькові вистави оригамі. Сценарій вистави («Трое поросят» тощо).

Практична частина. виготовлення пальчикових ляльок (поросята, вовк тощо) та декорацій (дерева, будиночки тощо) у обраній техніці оригамі. Підготовка моделей до свята (виставки). Репетиція вистави пальчикового театру оригамі («Трое поросят» тощо). Показ лялькової вистави оригамі («Трое поросят» тощо). Презентація творчих робіт.

11. Конкурси, свята, виставки, екскурсії (8 год.)

Практична частина. Участь у конкурсах, святах, виставках тощо. Організація та проведення свят. Екскурсії в музеї, на виставки тощо.

12. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- історію оригамі;
- історію винаходу паперу та його властивості;
- основні лінії: «долина» та «гора»;
- прийоми складання: «зігнути до себе», «відігнути від себе», «зігнути навпіл» (трикутником і прямокутником), «відкрити кишеню», «розплющити»;
- базові форми оригамі: «Трикутник», «Двері», «Будинок», «Повітряний змії»;
- геометричні фігури;
- прийоми поділу навпіл сторони і кута за допомогою згинів, без застосування вимірювань лінійкою; прийоми знаходження середини круга;
- техніку складання простих рухомих іграшок, пальчикових іграшок, прикладних моделей оригамі, моделей птахів та звірів у класичному, модульному та кірікомі-оригамі;
- японські свята, пов'язані з використанням оригамі.

Вихованці мають уміти і застосовувати:

- складати моделі з базових форм;
- виготовляти аплікації та сюжетні композиції зі зроблених моделей;
- складати рухомі моделі з б/ф «Трикутник» і «Повітряний змії»;
- складати пальчикових ляльок та декорації оригамі;
- складати моделей птахів та звірів з б/ф «Повітряний змії» та «Двері» в класичному та кірікомі-оригамі.

Вихованці мають набути досвід:

- організації робочого місця;

- складання моделей оригамі з базових форм в класичному, модульному та кірікомі-оригамі;
- складання пальчикових ляльок та декорацій оригамі;
- створення сюжетних композицій та аплікацій;
- участі у лялькової вистави оригамі;
- організація та проведення свят;
- участь у конкурсах, виставках.

Основний рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Теми	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	1	3
2.	Ритуальне оригамі. Декоративна обробка паперу	3	11	14
3.	Основи оригамі	6	34	40
4.	Техніки складання оригамі	3	21	24
5.	Поєднання технік оригамі	3	21	24
6.	Поняття геометрії засобами оригамі	3	9	12
7.	Традиційні й сучасні коробочки оригамі. Вази	3	21	24
8.	Паперові ляльки оригамі. Сувеніри	3	15	18
9.	Конкурс-гра оригамі «Море»	6	36	42
10.	Конкурси, свята, виставки, екскурсії	-	12	12
11.	Підсумок	3	-	3
	Разом:	35	181	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Правила поведінки в колективі. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації робочого місця. Організаційні питання. Правила безпеки життєдіяльності. Дотримання правил техніки безпеки. Правила техніки безпеки та правила поведінки в лабораторії.

Практична частина. Складання улюблених моделей та рольові ігри з ними («Казка про Лиса, що допоміг знайти дітей» тощо).

2. Ритуальне оригамі. Декоративна обробка паперу (14 год.)

Теоретична частина. Оригамі як храмове мистецтво. Ритуальні моделі оригамі: гохеї, паперові храмові ляльки, коробочка санбо, носі, кусудами тощо. Види японського паперу, його властивості.

Традиційні японські орнаменти в порівнянні з українськими.

Основні прийоми декоративної обробки паперу: розбризкування, роздування фарби на поверхню, нанесення малюнка кольоровим клейстером тощо. «Мармуровий папір».

Практична частина. Демонстрування моделей: гохеї, паперові храмові ляльки, коробочка санбо, носі, кусудами тощо. Змальовування японських орнаментів. Нанесення відбитків, що повторюються (зім'ятим папером або спеціально виготовленим штампом з поролону, картоплі тощо). Розбризкування фарби на поверхню за допомогою зубної щітки. Нанесення малюнка кольоровим клейстером. Роздування через трубочку краплі розведеної фарби на поверхні аркуша. Складання коробочок санбо з декорованого паперу.

3. Основи оригамі (40 год.)

Теоретична частина. Акіра Йошизава і його революційний внесок у розвиток оригамі. Абетка оригамі Акіри Йошизави. Основні умовні позначення в оригамі (лінії, стрілки і знаки тощо): лінії «гори», «долини», «попередня», «невидима»; стрілки «зігнути», «зігнути і розкрити», «повернути», «перевернути», «натиснути», «потягнути», «надути», «повторити з іншого боку», складка «блискавка»; позначки: «рівні кути», «рівні відрізки», «надрізати». Міжнародні умовні знаки. Креслення (схеми) оригамі. Техніка та принципи складання за схемами.

Уявлення стародавніх жителів країн Далекого Сходу про Всесвіт і Землю у формі квадрата. Порівняння цих уявлень з будовою Всесвіту на Заході.

Квадрат – основа східних ігор (шахів, го, сьогу) та ієрогліфів. Квадрат – універсальний конструктор. Класична кусудама.

Базові форми «Риба», «Млинчик», «Катамаран» та складання фігур на їх основі. Складка «заяче вухо».

Прийоми складання: «відігнути всі кути у центр квадрата», «вивернути назвні».

Практична частина. Складання фігур (на основі б/ф «Трикутник», «Повітряний змій», «Двері»): скляночка, голуб, човник з вітрилом, човник-джонка, папуга, горобчик, пляшка тощо.

Креслення схеми фігури «скарбу» (за вибором). Вигадування історії про «Карту Скарбів пірата Орі», схематичне зображення дій, необхідних для знаходження «скарбу».

Складання б/ф «Риба» двома способами.

Вправи на вивчення складки «заяче вухо» та складання моделей: короп, кит-1, тюлень, акула-1, пінгвін, ворона, що каркає. Рольова гра оригамі «Казка про кошеня та цуценя, яких налякала ворона».

Складання б/ф «Млинчик» та моделей з нього: маска, що змінюються; пастка для мікробів; воронення, латаття (водяна лілія); лис, що співає; двотрубний корабель; курочка, що клює.

Вправи на вивчення прийомів: «відігнути всі кути у центр квадрата», «вивернути назовні».

Складання б/ф «Катамаран» двома способами (через б/ф «Млинчик» і б/ф «Двері») та моделей: катамаран, вітряк, пахаріта, метелик.

Демонстрація універсального конструктора – квадрата на прикладі «Казки про пірата». Складання класичної кусудами (б/ф «Катамаран»).

4. Техніки складання оригамі (24 год.)

Теоретична частина. Сучасні напрями розвитку техніки оригамі. Модульне оригамі з плоских модулів: модульні зірочки та орнаменти оригамі. Рухома модель «кільце-зірка» (з 8 модулів). Модульне оригамі з об'ємних модулів, складених з квадрата. Принципи з'єднання модулів: склеювання, вставки, паперові «замки» тощо. Сучасні кусудами. Гетеромодульне оригамі: ящірка, що рухається (з різних за формою модулів).

Гофрування і кірікомі-оригамі в декоративній творчості. Техніка гофрування: послідовне складання «горою» – «долиною». Техніка складання із кола (шляхом надрізування на зразок гохеїв).

Принципи винаходу авторських моделей шляхом змін, привнесених в уже існуючі моделі. Іграшки О. Сухаревської.

Практична частина. Складання 4-6-7-8-9-модульних зірочок та орнаментів. Складання ящірки, що рухається з різних за формою модулів (гетеромодульне оригамі). Складання об'ємних модулів для кусудам. Складання гірлянд (із паперової стрічки).

Складання моделей (гофрування): віяло, павич, метелик, квітка, листочок. Складання рухомих іграшок: заєць, принцеса (із кола) шляхом надрізування на зразок гохеїв.

Складання іграшки О. Сухаревської: змії, птах, рибка.

5. Поєднання технік оригамі (24 год.)

Теоретична частина. Шляхи поєднання різних технік оригамі: гофровані модульні орнаменти, прорізнi гофровані ліхтарики тощо.

Базові форми «Подвійний трикутник» та «Подвійний квадрат». Надувні іграшки.

Практична частина. Складання гофрованих модульних орнаментів, прорізнi гофрованих ліхтариків тощо.

Вправи на вивчення б/ф «Подвійний трикутник» та складання з нього ялинок, кусудам тощо. Складання листівки з двома ялинками.

Складання надувних іграшок: водяна бомбочка, заєць, білочка, восьминіг, рибка, многогранник, що «сам рухається» тощо.

Вправи на вивчення б/ф «Подвійний квадрат» та складання з нього ялинок та новорічних іграшок: кажанчик, підвіска, гусак-монгольф'єр тощо.

Пошук власних моделей оригамі.

6. Поняття геометрії засобами оригамі (12 год.)

Теоретична частина. Засоби оригамі у побудові плоских геометричних фігур з аркуша будь-якої форми. Прийоми ділення кутів та сторін геометричних фігур на різну кількість рівних частин (на 2, 3, 4 частини). Сторона квадрата як лінійка для побудови геометричних фігур.

Головоломки і фокуси оригамі. Флексагони.

Практична частина. Складання з аркуша будь-якої форми геометричних фігур: квадрата, рівностороннього трикутника і шестикутника. Вправи на використання сторони квадрата як лінійки для побудови геометричних фігур.

Вправи на набуття навичок ділення кутів та сторін геометричних фігур на різну кількість рівних частин (на 2, 3, 4 частини).

Складання головоломки «Звірята» (з шестикутника). Копіювання фокусу зі стрічкою Мебіуса. Складання флексагонів: колесо, що вивертається назовні (варіант С. Афонькіна) тощо.

7. Традиційні та сучасні коробочки оригамі. Вази (24 год.)

Теоретична частина. Традиційні коробочки оригамі в побуті японців. Плоскі та об'ємні традиційні та сучасні коробочки оригамі. Сучасні моделі татō Мідзухіро Учїями. Прості вази.

Принцип поєднання базових форм. Принципи винаходу власних моделей.

Практична частина. Складання традиційних плоских коробочок: татō (б/ф «Риба»). Складання сучасних моделей татō Мідзухіро Учїями.

Складання традиційних об'ємних коробочок: санбо, квадратної, коробочки-зірки. Складання сучасних моделей на основі поєднання базових форм: б/ф «Млинчик» та «Подвійний квадрат»; б/ф «Млинчик» та «Двері»; б/ф «Подвійний квадрат та «Повітряний змій».

Складання вазочок з б/ф «Подвійний квадрат», «Подвійний трикутник».

8. Паперові ляльки оригамі. Сувеніри (18 год.)

Теоретична частина. Традиційне японське свято дівчаток. Домашні виставки ляльок. Паперові ляльки оригамі. Сувеніри до свят.

Практична частина. Виготовлення паперових ляльок (з трьох квадратів): імператор, імператриця, фрейліни, музиканти тощо.

Виготовлення сувенірів до свят: листівка з квіткою, що розкривається; листівки з фігурками різних тварин та їх малюків: курочка з курчатами, мишка з мишенятами тощо.

Виготовлення квітів: тюльпан, нарцис, дзвоник, стебло з листочком. Композиції з квітів у вазах.

Складання метеликів 1 та 2 (з б/ф «Подвійний трикутник») та жука, що повзе (з б/ф «Подвійний квадрат»).

9. Конкурс-гра оригамі «Море» (42 год.)

Теоретична частина. Тема та сценарій конкурсу-гри («Казки про Пірата Орі» тощо). Умови проведення конкурсу-гри.

Рослинний і тваринний світ моря. Кораблі оригамі.

Практична частина. Складання фігур «Мешканці моря»: короп, рибка-скалярія, тропічна рибка (б/ф «Подвійний трикутник»); краб (б/ф «Подвійний квадрат»); скат (б/ф «Млинчик» та «Риба»); риба, креветка (б/ф «Повітряний змії»); кит -П, тюлень, акула –П (б/ф «Риба»); двостворчата мушля (б/ф «Двері»); риба, хижа риба (б/ф «Катамаран»).

Складання моделей кораблів оригамі: човник, човник з вітрилом, човник-гонка, яхта, джонка, гондола, фінікійський корабель.

Створення сюжетно-тематичних композицій за темою «Море», а також конструкцій з підвісних моделей «Морський акваріум».

Вправи-конкурси: складання на швидкість фігури «скарб» за схемою; складання на швидкість фігури за схемою з пропущеними кроками.

Конкурс на швидкість руху човників. Складання човників-гонок та конкурс на швидкість. Конкурс на швидкість і точність стрибка жабок, що стрибають. виготовлення моделі жук, що повзе, і змагання на швидкість. Складання рибок оригамі і конкурс рибалок.

10. Конкурси, свята, виставки, екскурсії (12 год.)

Практична частина. Підготовка моделей до свят, виставок тощо. Участь у конкурсах, виставках, святах тощо. Екскурсії.

11. Підсумок (3 год.)

Теоретична частина. Підбиття підсумків

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- історію оригамі;
- японські свята, пов'язані з використанням оригамі.
- ритуальні моделі оригамі;
- сучасні напрями розвитку техніки оригамі;
- види і властивості японського паперу;
- основні прийоми декоративної обробки паперу;
- основні умовні позначення в оригамі;
- техніку та принципи складання за схемами;
- міжнародні умовні знаки;
- базові форми «Риба», «Млинчик», «Катамаран», «Подвійний трикутник» та «Подвійний квадрат»;
- принцип поєднання базових форм;
- прийоми складання: «відігнути всі кути у центр квадрата», «вивернути назовні»;
- прийоми ділення кутів та сторін геометричних фігур;
- принципи з'єднання модулів;
- шляхи поєднання різних технік;
- принципи винаходу авторських моделей.

Вихованці мають уміти і застосовувати:

- різні прийоми та техніки оригамі при виготовленні моделей;
- читати та складати креслення (схеми) і виконувати за ними моделі;
- виготовляти предметно-декоративні сюжетно-тематичні аплікації та об'ємні композиції;
- складати фігури оригамі на основі б/ф, плоских та об'ємних модулів;
- виконувати гофрування паперу й виготовляти з нього фігури оригамі;
- складати головоломки, флексагони, паперових ляльок, традиційні коробочки, сувенири тощо;
- складати фігури на швидкість, за схемою з пропущеними кроками тощо.

Вихованці мають набути досвід:

- організації робочого місця;
- декорування паперу;
- складання фігур оригамі з базових форм;
- складання фігур та моделей оригамі в різних техніках;
- створення сюжетних композицій та аплікацій;
- участі у грі-конкурсі;
- організація та проведення свят;
- участь у конкурсах, виставках тощо.

Основний рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Теми	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	1	2	3
2	Оригамі в різних країнах світу. Сучасні матеріали для оригамі	3	9	12
3	Фігури оригамі середнього рівня складності	4	18	22
4	Символіка традиційного оригамі	3	15	18
5	Техніки складання оригамі	3	21	24
6	Паперова біжутерія	3	15	18
7	Поняття геометрії засобами оригамі	3	21	24
8	Пошта оригамі	5	21	26
9	Атрибути та символіка японських свят	6	20	26
10	Конкурс-гра «Змагання самураїв»	3	21	24
11	Конкурси, свята, виставки, екскурсії	-	16	16
12	Підсумок	3	-	3
	Разом:	37	179	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Правила поведінки в колективі. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації робочого місця. Організаційні питання. Правила безпеки життєдіяльності. Дотримання правил техніки безпеки.

Практична частина. Складання улюблених моделей.

2. Оригамі в різних країнах світу. Сучасні матеріали для оригамі (12 год.)

Теоретична частина. Іспанські традиційні пташки «пахарити» – перші європейські оригамі в середні віки. Аматори оригамі ХІХ століття: Ф. Фребель, Л. Керолл, Л. Толстой. Творчість і просвітницька діяльність перших популяризаторів оригамі в Англії та Сполучених штатах Америки в ХХ столітті: М. Кембелл, Р. Харбін, Л. Оппенгеймер та інші.

Матеріали для конструювання в техніці оригамі: сучасні види паперу (вологостійкий папір, синтетичний папір тощо), тонка жерсть, кераміка, тканини тощо.

Класична та сучасні моделі пахарити. Технологія обробки тканини желатином.

Практична частина. Демонстрація моделей з різних матеріалів. Дослідження властивостей синтетичного паперу (на розрив, намокання). Складання моделей з вологостійкого паперу: човник, вазочка тощо. Складання моделей із різного за властивостями паперу та інших матеріалів. Складання метелика з тканини. Вивчення класичної та сучасної моделей пахарити, пошук власних варіантів. Вивчення технології обробки тканини желатином.

3. Фігури оригамі середнього рівня складності (22 год.)

Теоретична частина. Можливості конструювання при поєднанні базових форм. Прийоми поєднання базових форм при конструюванні моделей оригамі середнього рівня складності.

Практична частина. Складання фігур: динозавр Рекс (б/ф «Млинчик» + б/ф «Риба»); метелик М. Ляфоса (б/ф «Двері» + б/ф «Подвійний трикутник»).

Соняшник Н. Пілан (б/ф «Млинчик» + б/ф «Подвійний квадрат») тощо. Пошук власних фігур на основі поєднання різних базових форм.

Виготовлення композицій з фігур динозаврів «Парк юрського періоду» та композицій з інших фігур середнього рівня складності.

4. Символіка традиційного оригамі (18 год.)

Теоретична частина. Легенда про 1000 журавликів. Фігури-символи в оригамі: «цуру» (птаха з довгою шиєю) – символ довголіття і щасливого життя; подвійний журавлик – побажання щастя нареченим. Старовинна книга оригамі (1797 р. видання) «Сембадзуру орі ката» («Як скласти 1000 журавлів»). Сучасне

відлуння легенди про тисячу журавликів. Інші фігури-символи: жабка – побажання наступної зустрічі; квітка ірису – символ стійкості і мужності, тощо.

Базова форма «Птах». Способи з'єднань журавликів у гірлянди.

Практична частина. Складання моделей: журавлик, що махає крилами; журавлик зі спинкою, що розкривається; журавлик з гофрованими крилами. Складання подвійного журавлика та гірлянд журавликів різного типу з'єднання за схемами: три, сім, вісім, вісімнадцять журавликів.

5. Техніки складання оригамі (24 год.)

Теоретична частина. Конструювання з об'ємних модулів. Тривимірне модульне оригамі «З-Д». Гетеромодульне оригамі підвищеного рівня складності. Аерогами М. Литвинова. Принцип конструювання аерогами.

Поєднання гофрування з фігурами класичних оригамі у елементах декору.

Практична частина. Складання моделей: орнамент з об'ємних модулів; скелет динозавра (Іссей Йошино, Японія).

Складання модулів «З-Д». Складання фігур з модулів «З-Д»: лебідь, ваза тощо. Складання моделей: аерогами (М. Литвинов, Росія); віяло з двома журавликами (Сідзука Накамура, Японія). Пошук власних моделей.

6. Паперова біжутерія (18 год.)

Теоретична частина. Паперова біжутерія (Марка Кеннеді, США). Ялинкові прикраси.

Практична частина. Виготовлення паперової біжутерії: обручок, намиста, кулонів, сережок тощо.

Виготовлення ялинкових прикрас з модульного оригамі «З-Д»: ялинка, зірка, сова; конструювання сніжинок та гірлянд в техніці кірікомі-оригамі; виготовлення новорічних орнаментів з дзвоником, зіркою та іншими фігурами і техніці гетеромодульного оригамі.

7. Поняття геометрії засобами оригамі (24 год.)

Теоретична частина. Об'ємні геометричні тіла. Принципи конструювання геометричних тіл: з модулів, з квадрата. Платонові тіла. Розгортки геометричних тіл: куба, тригранної та чотиригранної піраміди тощо. Модуль Яременка.

Головоломки з об'ємних модулів: каркасні багатогранники (В. Міхалкінського, Росія), «Три кільця» (Токи Йена, Данія) та класична модель «Кубики, що перевертаються».

Практична частина. Виготовлення розгорток куба, тригранної та чотиригранної піраміди. Конструювання куба із б/ф «Двері» та з модулів Яременка. Складання куба та октаедра з одного квадрата. Конструювання куба та ікосаедра із модулів. Конструювання модульних «повітряних замків» (Едварда Саллівана, США).

Конструювання головоломок з об'ємних модулів: каркасні багатогранники (В. Міхалкінського, Росія), «Три кільця» (Токи Йена, Данія) та «Кубики, що перевертаються» тощо.

8. Пошта оригамі (26 год.)

Теоретична частина. Старовинне японське мистецтво складання листів. Секрети самураїв. Листи, листівки, валентинки, класичні та сучасні моделі. Оригамі на письмовому столі: рамочки, підставки тощо.

Практична частина. Складання класичних моделей: датський лист, американський лист, корейський лист.

Складання валентинок: листівка із журавликами; листівка із сердечком; серце, що б'ється; серце з кишенькою; модель серця «Любов не вмирає ніколи» тощо. Складання сувенірів: рамочок, підставок тощо.

9. Атрибути та символіка японських свят (26 год.)

Теоретична частина. Традиційне японське свято хлопчиків, його походження, атрибути та символіка. Квіти, птахи та комахи в різних техніках Базова форма «Жаба».

Практична частина. Складання фігур з б/ф «Жаба»: квітки ірису, сюрикену, традиційного шолома самурая, риби коропа тощо.

Складання моделей з вивчених б/ф: звірів, комах, птахів і квітів тощо. Створення композицій на тему весни.

10. Конкурс-гра «Змагання самураїв» (24 год.)

Теоретична частина. Незвичні вміння та здібності самураїв, їх спосіб життя і світогляд. Шолом самурая (Томоко Танка, Японія).

Тема та сценарій конкурсу-гри. Умови проведення конкурсу-гри.

Практична частина. Вправи на оволодіння навичками складання відомих фігур оригамі: на швидкість і точність; із заплученими очима; за словесним поясненням; за візуальним аналізом (розглядаючи готову модель).

Складання авторського шолома самурая (Томоко Танка, Японія). Пошук власних моделей. Складання листів і конвертів за власним дизайном. Підготовка моделей для виставки.

Вікторина про традиції, життя та рідкісні вміння самураїв.

Ігри-змагання: на кращий шолом самурая; складання сюрикенів і проведення командних змагань на дальність польоту та точність влучення в ціль; складання фігур із заплученими очима; Конкурс на кращий конверт.

11. Конкурси, свята, виставки, екскурсії (16 год.)

Теоретична частина. Підготовка моделей до свят, виставок тощо. Участь у конкурсах, виставках, святах тощо. Організація та проведення свят. Екскурсії.

12. Підсумок (3 год.)

Теоретична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- традиційні символічні моделі оригамі;
- сучасні матеріали для оригамі;
- об'ємні геометричні тіла, головоломки з об'ємних модулів;
- атрибутику та символіку японських свят;
- казки й оповідання оригамі;
- основні принципи конструювання при створенні нових моделей;
- прийоми конструювання традиційних і сучасних конвертів, листівок;
- фігури середнього рівня складності на основі поєднання базових форм.

Вихованці мають уміти і застосовувати:

- виготовляти вітальні листівки до свят;
- складати фігури з б/ф «Жаба»;
- складати фігури з застосуванням всіх вивчених технік;
- складати фігури оригамі: на швидкість і точність; із заплученими очима; за словесним поясненням; за візуальним аналізом (розглядаючи готову модель);
- конструювати об'ємні геометричні тіла.

Вихованці мають набути досвід:

- організації робочого місця;
- складання фігур оригамі з базових форм;
- складання фігур та моделей оригамі в різних техніках;
- створення сюжетних композицій та аплікацій;
- участі у гри-конкурсі;
- організація та проведення свят;
- участь у конкурсах, виставках тощо.

Вищий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Теми	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	1	2	3
2.	Сучасні тенденції в оригамі. Видатні оригамісти світу	3	18	21
3.	Робота над авторськими моделями	3	12	15
4.	Моделі підвищеного рівня складності	3	18	21
5.	Сучасні техніки складання оригамі	3	18	21
6.	Техніка мокрого складання	6	22	28

7.	Універсальні модулі оригамі	4	17	21
8.	Оригамі в дизайні одягу	3	18	21
9.	Оригамі на космічну тематику	3	21	24
10.	Лялькова вистава оригамі	3	21	24
11.	Конкурси, свята, виставки, екскурсії	-	15	15
12.	Підсумок	2	-	2
	Разом:	34	182	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Правила поведінки в колективі. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації робочого місця. Організаційні питання. Правила безпеки життєдіяльності. Дотримання правил техніки безпеки.

Практична частина. Складання улюблених моделей.

2. Сучасні тенденції в оригамі. Видатні оригамісти світу (21 год.)

Теоретична частина. Полюс простоти і полюс складності. Мінімальне та гігантське оригамі. Оригамі з грошових купюр. Напрямок «inside-out» з двостороннього кольорового паперу (використання гри кольору).

Практична частина. Складання «мінімальних» фігур: рибка-1 (Вайна Бради, Англія); рибка-2 (Марк Кіршенбаум, США); пташка (Нік Робертсон, Англія). Складання оригамі з банкнот: Бакс Банні (О. Афонькіна, Росія); обручка, свинка (Поль Джексон, Англія); метелик інфляції (Роберт Ніл, США).

Складання моделей з двостороннього кольорового паперу: буква «А» (Ван Сомерен, Голландія); ластівка у гніздечку (Ерік Кенневей, Англія); гусинь на листочку (Е. Фридрих, Росія); тюлень на крижині (Матін Волл, Англія); єнот (Джон Монролл, США) тощо.

3. Робота над авторськими моделями (15 год.)

Теоретична частина. Засоби та прийоми, що активізують творчий пошук та креативне мислення в оригамі. Ліонел Альбертіно (Франція) про власний досвід винаходу.

Різні варіанти з'єднання модулів для утворення нових моделей в модульному оригамі.

Практична частина. Аналіз базових форм оригамі з точки зору їх потенційної можливості сформулювати бажану модель. Привнесення змін в існуючу модель для перетворення в іншу.

Складання за схемами з пропущеними кроками. Продовження складання заготовки, що викликає асоціацію з певним об'єктом. Експерименти з поєднанням базових форм.

Створення авторських моделей за власним задумом.

4. Моделі підвищеного рівня складності (21 год.)

Теоретична частина. Творчість сучасних майстрів оригамі класичного напрямку: Акіра Йошизава, Тошиказу Кавасаки, Йошио Тсуда, Куніхіко Касахада (Японія), Альфредо Джунта (Італія), Адольфо Сорседа (Аргентина) тощо.

Практична частина. Складання моделей: морська черепаха, трясогузка (Акіра Йошизава, Японія); лис (Тошиказу Кавасаки, Японія); лис, ящірка, муха (Альфредо Джунта, Італія); метелик (Йошио Тсуда, Японія); пава (Адольфо Сорседа, Аргентина); мій улюблений лис (Куніхіко Касахада, Японія).

5. Сучасні техніки складання оригамі (21 год.)

Теоретична частина. Гетеромодульне оригамі в конструюванні кусудам. Принципи конструювання складних кусудам.

Спіральні структури в оригамі: види, принципи утворення. Скручування площини у гвинт.

Практична частина. Складання гетеромодульних кусудам: кусудама «Плетюча троянда» (О. Афонькіна, Росія); кусудама Богданової (І. Богданова, Росія); кусудама «Айстри» (Йасуко Сіяма, Японія); кусудама «Камелія» (Тоши Такахама, Японія).

Складання спіральних структур в оригамі: метелик, пісочний годинник (Ю. та К. Шумакови, Росія); модель спіралі ДНК (Тоні Йен, Данія); спіралі (Томоко Фузе, Японія); мушля (Роберт Ланг, США); мушля (Тошікезу Кавасаки, Японія); спіральна зірка (О. Афонькіна, Росія).

Скручування площини у гвинт: троянда Кавасаки (Тошиказу Кавасаки, Японія); магічний аркуш (Джеремі Шеффер, США).

6. Техніка мокрого складання (28 год.)

Теоретична частина. Японський майстер Акіра Йосідзава, Мокре складання: папір, методика складання і рекомендації. Техніка мокрого складання в конструюванні масок. Антропоморфні фігури

Практична частина. Виготовлення фігур: зірки-шестикутна (з трикутника), чотирикутна (з б/ф «Птах»); Янгол (Токіо Чіно, Японія); монахиня (Куніхіто Касахара, Японія); баранчик (Пітер Будаї, Угорщина) тощо.

Складання антропоморфних фігур: Ноа-чан - фігурка японської дівчинки (класична модель); фігура людини (Ніл Еліас, США) з б/ф «Катамаран»; роботи (Хав'єр Капобланко, Іспанія); клоун (Ю. та К. Шумакови, Росія).

Виготовлення елементів одягу: ковпачок феї; корона з одного та кількох квадратів; комірець у техніці гофрування; бантик з прямокутника (2:1); чобіт для подарунків.

Конструювання масок: маска «Діда Мороза» (Альфредо Джунта, Італія); маска турка (Пітер Будаї, Угорщина); маска лікаря Швейцера (Ерік Кенневей, Англія); маска Йошидзави (Акіра Йошидзава, Японія); маска тигра, горили та

лева (Куніхіко Касахара, Японія); маска «Маг оригамі» (Л. Осадчук, Україна) тощо.

7. Універсальні модулі оригамі (21 год.)

Теоретична частина. Універсальний модуль. Модуль Томоко Фусе. Модуль Сонобе. Модуль Яременка. Каркасний об'ємний модуль Френсіса Ова.

Техніка складання зірчастих многогранників з об'ємних геометричних модулів. Головоломки Массімо Бруски (Італія) та Томаса Халла (США).

Практична частина. Складання універсального модуля, модулів Фусе, Сонобе, модуля Яременка та зірчастих многогранників на їх основі. Складання зірчастих многогранників з об'ємних геометричних модулів. Складання головоломки Бруски (Массімо Бруски, Італія).

8. Оригамі в дизайні одягу (21 год.)

Теоретична частина. Елементи оригамі в традиційному японському та європейському одязі середніх віків. Сучасні розробки. Моделі одягу з кола. Елементи декору одягу в техніці оригамі: банти, метелики, квіти, сукня-сітка.

Практична частина. Складання моделей в техніці гофрування: капелюшки, взуття, комірці, спіднички тощо. Складання моделей одягу з кола. Складання елементів декору одягу: банти, метелики, квіти, сукня-сітка тощо.

9. Оригамі на космічну тематику (24 год.)

Теоретична частина. Динамічні конструкції – мобілі. Принципи конструювання літаків, ракет, космічних станцій.

Практична частина. Виготовлення моделей: літаки (класична модель та її варіанти); аероплан (Юкихико Мацуно, Японія); літак-розвідник SR-71 та космічний корабель «Шаттл» (Тошіказу Кавасаки, Японія); космічні станції (С. та О. Афонькіни, Росія).

10. Лялькова вистава оригамі (24 год.)

Теоретична частина. Твір Антуана де Сент-Екзюпери «Маленький принц». Етапи роботи над виставою: ознайомлення з п'єсою, робота над сценарієм та його ключовими сценами, підбір персонажів (моделей оригамі), динамічних конструкцій – мобілів.

Практична частина. Робота над виставою. Розробка сценарію та ключових сцен. Пошук моделей оригамі для вистави. Складання фігур людей: Маленький Принц, Король, Астроном. Складання моделей: троянда, літак, планети (кусудам), зірки, Лис, Змія, ящик для баранчика. Відпрацювання ключових сцен: зустріч Маленького Принца з Автором, Змією, Лисом, Трояндою, Королем, Астрономом тощо.

Показ вистави «Маленький принц».

11. Конкурси, свята, виставки, екскурсії (15 год.)

Практична частина. Підготовка моделей до свят, виставок тощо. Участь у конкурсах, виставках, святах тощо. Організація та проведення свят. Екскурсії.

12. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- сучасні тенденції в оригамі, видатних оригамістів світу;
- принципи конструювання складних кусудам, види спіральних структур та їх утворення;
- елементи оригамі в традиційному японському та європейському одязі середніх віків;
- варіанти з'єднання модулів для утворення нових моделей у модульному оригамі.

Вихованці мають уміти і застосовувати:

- виготовляти кусудами та створювати власні моделі оригамі;
- конструювати моделі зірчастих багатогранників за їхніми розгортками, з окремих модулів;
- виготовляти моделі на космічну тематику;
- складати гетеромодульні кусудами.

Вихованці мають набути досвід:

- організації робочого місця;
- складання фігур та моделей оригамі в різних техніках;
- участі у ляльковій виставі;
- створення моделей оригамі за власним задумом;
- організація та проведення свят;
- участь у конкурсах, виставках тощо.

**Вищий рівень, другий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№	Теми	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	1	2	3
2	Оригамі в різних галузях людської діяльності	3	9	12
3	Складання оригамі за паттернами	3	15	18
4	Моделі високого рівня складності	3	24	27
5	Сучасні техніки складання оригамі	3	21	24
6	Сувеніри високого рівня складності	3	21	24
7	Ізопросторові структури Тошіказу	3	18	21

	Кавасакі			
8	Оригамі в дизайні інтер'єру та святкового столу	3	18	21
9	Проектна діяльність	6	21	27
10	Свято Магістрів оригамі	3	18	21
11	Конкурси, свята, виставки, екскурсії	-	15	15
12	Підсумок	3	-	3
	Разом:	34	182	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Мета, завдання та зміст роботи гуртка. Правила поведінки в колективі. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації робочого місця. Організаційні питання. Правила безпеки життєдіяльності. Дотримання правил техніки безпеки.

Практична частина. Складання улюблених моделей.

2. Оригамі в різних галузях людської діяльності (12 год.)

Теоретична частина. Міжнародні центри оригамі. Напрями використання оригамі в сучасному житті: конструювання, оригаметрія, дизайн приміщень, ігротерапія тощо.

Практична частина. Складання конструкцій оригамі з модулів (конструювання). Рішення геометричних задач методами оригамі (оригаметрія). Оформлення приміщення до свята, дня народження відповідно до того чи іншого знака Зодіаку (дизайн приміщень).

Ігротека оригамі: складання динамічних моделей та ігри з ними (ігротерапія). Робота над власними ігровими проектами.

3. Складання оригамі за паттернами (18 год.)

Теоретична частина. Поняття про паттерни. Розгортки готових фігур Джана Маєкаві. Паттерни базових форм.

Практична частина. Демонстрація паттернів фігур різного рівня складності. Аналіз паттернів базових форм. Складання за паттернами простих класичних оригамі: качка, човник, пахаріта, жабка, журавлик, ірис. Складання за паттернами моделей різного рівня складності.

4. Моделі високого рівня складності (27 год.)

Теоретична частина. Тенденції в творчості сучасних майстрів оригамі в моделях високого рівня складності. Основи кольорознавства та композиції.

Практична частина. Складання моделей: дракон Коррі (Едвін Коррі, Англія); дракон Ніла (Роберт Ніл, США); літаючий дракон (Пітер Будаї, Угорщина); кенгуру, жираф (Пітер Енгель, США); малайський тапір (Джан

Маєкава, США); кішка, кінь, носоріг, слон (Девід Брілл, Англія); пацюк (Ерік Жуазел, Франція); камелія, квітка та гілка (Тоши Такахама, Японія); соснова шишка, морська мушля (Тошіказу Кавасакі, Японія); земляний жук, пелікан, стегозавр (Джон Монтролл, США); гітарист (Марк Кіршенбаум, Англія).

5. Сучасні техніки складання оригамі (24 год.)

Теоретична частина. Перетворення площини в поверхні вищих порядків. Види трансформації площини. Поняття «безмежної площини». Гофровані вази Поля Джексона.

Практична частина. Складання структур Кріса Палмера (США).

Складання моделі «Геккон і Муха» з «безмежної площини» (Герман Ван Губерген, Бельгія). Складання багатошарових гофрованих поверхонь, конструювання ваз (Поль Джексон, Англія).

6. Сувеніри високого рівня складності (24 год.)

Теоретична частина. Види сучасних декоративних коробочок оригамі: модульні три-, чотири-, шестигранні; з прямокутника, коробочки з внутрішніми перегородками тощо.

Практична частина. Складання модульних три-, чотири-, шестиграних коробочок. Складання моделей оригамі: коробочка з журавликами; коробочка з прямокутника; пляшка (Девід Брілл, Англія); коробочка з кришкою з одного квадрата; коробочка для подарунків (І. Капітонова, Росія); коробочка з внутрішніми перегородками тощо.

Складання сніжинки та сакурадами (Тошіказу Кавасакі, Японія).

7. Ізопросторові структури Тошіказу Кавасакі (21 год.)

Теоретична частина. Структури, однакові з обох боків, їх зв'язок зі стрічкою Мебіуса.

Практична частина. Складання плоских ізопросторових структур: підставка - 1 і підставка - 2. Складання об'ємних ізопросторових фігур: куб Кавасакі -1 та куб Кавасакі- 2.

8. Оригамі в дизайні інтер'єру та святкового столу (21 год.)

Теоретична частина. Інтер'єр та його оформлення в техніці оригамі: підвісні структури – мобілі, абажури для ламп тощо. Оформлення святкового столу: серветки, квіти, метелики тощо.

Практична частина. Конструювання підвісних структур-мобілів за різними темами: «Риби», «Кусудами» тощо. Конструювання абажурів для ламп в техніці гофрування та кірікомі-оригамі. Складання серветок, квітів, метеликів в техніках оригамі.

9. Проектна діяльність (27 год.)

Теоретична частина. Орієнтовні варіанти тем: оригамі в оформленні вітрин; оригамі в дизайні одягу; місто майбутнього: елементи оригамі в

архітектурі; оригамі в оформленні і проведенні свят; театр оригамі; ігротека оригамі для молодших школярів; оригамі і геометрія.

Практична частина. Робота над проектом: вибір теми, розробка схем, вибір техніки складання, складання фігур, моделей, оформлення, презентація та захіст.

10. Свято Магістрів оригамі (21 год.)

Теоретична частина. Олімпіади оригамістів. Різні види задач з оригамі. Умови конкурсу на кращий проект «Оригамі і різних сферах діяльності людини XXI століття».

Практична частина. Розв'язування задач оригамі різних ступенів складності: на побудову плоских і об'ємних геометричних фігур, на відтворення заданої фігури при роботі з папером, забарвленим з однієї сторони (орнамент «зебра», літери, геометричні фігури тощо), вирішування задач з геометрії (орігаметрія).

Складання простих моделей оригамі з заплющеними очима, однією рукою або дві фігури обома руками одночасно. Фокуси, головоломки оригамі. Складання фігури за готовим зразком, не розгортаючи його.

Складання фігур за паттернами. Складання моделей та композицій для виставки. Обговорення авторських проектів. Підведення підсумків Конкурсу.

Виконання конкурсних завдань та захіст авторських проектів.

12. Конкурси, свята, виставки, екскурсії (15 год.)

Практична частина. Підготовка проектів до свят, виставок тощо. Участь у конкурсах, виставках, святах тощо. Організація та проведення свят. Екскурсії.

13. Підсумок (3 год.)

Практична частина. Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- міжнародні центри оригамі;
- шляхи застосування оригамі в сучасному житті та
- приклади використання оригамі в оформленні приміщення, дизайні одягу і сервіруванні столу;
- принципи утворення ізопросторових структур;
- основи кольорознавства та композиції;
- види професійної діяльності, в яких застосовують техніку оригамі.

Вихованці мають уміти і застосовувати:

- складати за паттернами класичні оригамі;
- виконувати моделі високого рівня складності;
- святково прикрашати приміщення, оформляти виставку та сервірувати стіл в різних техніках оригамі

- володіти ігровими техніками з застосуванням оригамі;

Вихованці мають набути досвід:

- організації робочого місця;
- складання фігур та моделей оригамі в різних техніках;
- створення моделей, проектів оригамі за власним задумом;
- організація та проведення свят;
- участь у конкурсах, виставках тощо.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

Назва	К-ть, шт.	Назва	К-ть, шт.
Папір кольоровий	15 наборів	Фарби гуашеві	10 наборів
Папір дизайнерський	15 наборів	Пензлики	15 штук
Картон кольоровий	15 наборів	Олівці, ручки	15 штук
Клей	15 банок	Зошити в клітинку	15 штук
Ножиці	15 штук	Альбоми для малювання	15 штук
Фломастери	10 наборів		

ЛІТЕРАТУРА

1. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Банк оригами. – М. : Аким, 1996. – 32 с.
2. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Волшебные шары: Оригами. – М. : Терра, 2001. – 191с.
3. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Все об оригами. – Спб. : Кристалл, 2004. – 272 с.
- 4.
5. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Драконы. – Спб. : Кристалл, 1999
6. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Игры и фокусы с бумагой. – М. : Ролф, Аким, 1999. – 186 с.
7. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Кусудамы - Волшебные шары. – М. : Аким, 1997. – 64 с.
8. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Оригами. Дело в шляпе. – Спб. : Химия, 1998. – 56 с.
9. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Оригами на праздничном столе. – М. : Аким, 1995. – 32 с.
10. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Оригами. Самолеты и пароходы. — Спб. : Химия, 1996. – 64 с.
11. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Рождественское оригами. – М. : Аким, 1994. – 32 с.
12. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Уроки оригами в школе и дома. – М. : Аким, 1995. – 208 с.
13. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Цветы и вазы оригами. – Спб. : Кристалл, 2002. – 201 с.
14. Афонькин С. Ю., Афонькина Е. Ю. Энциклопедия оригами. – Спб. : Кристалл, М.: Оникс, 2000.– 272 с.

15. Афонькин С. Ю., Лижнева Л. В., Пудова В. П. Оригами и аппликация. – СПб. : Кристалл, 2003. – 303 с.
16. Белим С. Н. Задачи по геометрии, решаемые методом складывания (оригами). – М. : Аким, 1997. – 64 с.
17. Белим С. Н. Материалы Сибирских заочных олимпиад по оригами. – Омск, 2004.
18. Богатеева З. А. Чудесные поделки из бумаги: книга для воспитателей детского сада и родителей. – М. : Просвещение, 1999. – 208 с.
19. Бич Р. Оригами. Большая иллюстрированная энциклопедия / Пер. с англ. – М.: ЭКСМО, 2003. – 256 с.
20. Вороненок, уточка, конверт. – М.: Карапуз, 1999. – 18 с.
21. Выгонов В. В. Трехмерное оригами. – М. : Издательский дом МСП, 2005. – 128 с.
22. Делаем 50 оригами. – Мн. : Попурри, 2001. – 56 с.
23. Дорогов Ю. И., Дорогова Е. Ю. Секреты оригами для дошкольников. – Ярославль. : Академия развития, Академия холдинг, 2004. – 142 с.
24. Кунихико Касахара, Итоши Такахама Оригами для знатоков / Пер. с англ. ALSIO Tokio, New-York, 1997. – 168 с.
25. Коротеев И. А Как долететь до оригами. – М. : Карапуз, 1996. – 16 с.
26. Коротеев И. А Оригами для малышей. – М. : Просвещение, Учебная литература, 1996. – 94 с.
27. Мастера оригами Дэвид Брилл. – СПб. : Кристалл, 2002. – 96 с.
28. Оригами и педагогика. Материалы I Всероссийской конференции преподавателей оригами. – Санкт-Петербург, 23-24 апреля 1996 г. – СПб. : 120 с.
29. Оригами. Искусство складывания из бумаги / Пер.с англ. М. Н. Литвинова. М. : Московский центр оригами, 1993. – 52 с.
30. Осадчук Л. А Праздник Оригами. Новый Год. – К. : Киевский клуб оригами, 2004. - 24 с.
31. Острун Н., Киселев А. Флексагоны. – М. : Карапуз, 2001. – 12 с.
32. Острун Н. Д., Лев А. В. Оригами. Динамические модели. – М. : Айрис-пресс, 2005. – 144 с.
33. Острун Н. Д., Лев А. В. Оригами. Живые фигурки. – М. : Айрис-пресс, 2006. – 68 с.
34. Паварини Ф. Корабли / Пер. Л. Агаевой. – М. : ЭКСМО-Пресс, 2002. – 96 с. (Серия «Библиотека оригами»).
35. Пилан Н. Цветы. – М. : ЭКСМО-Пресс, 2002. – 80 с.
36. Полетаев А. Самолеты. – М. : ЭКСМО-Пресс, 2002. – 88 с. (Серия «Библиотека оригами»)
37. Поликарпов Н. Как утенок взрослым стал. – М. : Карапуз, 1996. – 16 с.
38. Пудова В. П., Лежнева Л. В. Легенды о звездах и цветах. – М. : Терра, Аким, 2001. – 192 с.
39. Сборник лучших моделей из бумаги, опубликованных в журнале «Оригами. Искусство складывания из бумаги», 1996-1997 гг. – М. : Аким, 2001. – 416 с.

40. Соколова С. В. Оригами. Игрушки из бумаги. – М. : Махаон, СПб. : Валери, 1999. – 112 с.
41. Сухаревська О. Іграшки з гофрованого паперу. – Полтава : 1999. – 32 с.
42. Сержантова Т. 365 моделей оригами. - М.: Айрис-пресс, Рольф, 2000. – 288 с.
43. Соколова С. В. Игрушки и забавы оригами. – СПб. : Нева. 2004. – 48 с.
44. Тарабарина Т. И. Оригами и развитие ребенка. – Ярославль. : Академия развития 1996. – 222 с.
45. Хлямова Т. Звездное небо оригами. – М. : Аким 1997. – 64 с.
46. Шумаков Ю. В., Шумакова Е. Р. Оригами чудеса из бумаги: Учебное пособие. – Ростов-на-Дону, 1997. – 104 с.
47. Шумаков Ю. В., Шумакова Е. Р. Полезные предметы и украшения для письменного стола. – М. : Аким, 1998. – 64 с.
48. Журналы «Оригами. Искусство складывания из бумаги».- М.: Аким, 1996 – 2001 годы.
49. Creative origami by Toyooki Kawai / translateД by John Clark. Japan, 2002. – 124 с.
50. Origami Omnibus. Kunihiko Kasahara. Paper – folding for everybody. Japan Publication, Inc. Tokyo and New York, 1998.